

PRESES APSKATS

Sagatavoja:
Uzziņu un informācijas centrs
Latvijas Nacionālā bibliotēka

01-11-2024

Preses apskatā:

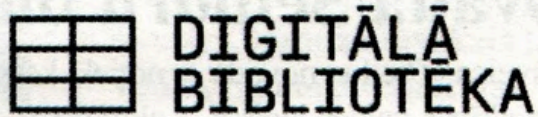
Preiļu novada publiskās bibliotēkas papildina Digitālo bibliotēku; Puikules bibliotēkas lasītāji ekskursijā LNB; LU Akadēmiskās bibliotēkas direktore Venta Kocere saņem Baltijas Asamblejas medaļu; Lauberes bibliotēkā projekta “Trimdā izdotai senai grāmatai - otru mūžu” noslēgums; u.c. bibliotēku aktualitātes.

Žurnāla “Latvijas Arhitektūra” jaunākajā numurā Jāņa Dripes raksts par Ventspils Piejūras brīvdabas muzeja jauno ēku.

Preses apskatā iekļauti raksti no Latvijas centrālajiem un reģionālajiem laikrakstiem.

Preiļu novada kultūrvēsturiskais mantojums pieejams Digitālajā bibliotēkā

Preiļu novada publiskās bibliotēkas papildina digitālās bibliotēkas (www.digitalabiblioteka.lv) saturu, kur ir pieeja Latvijas arhīvu, muzeju, bibliotēku u. c. organizāciju un privātpersonu uzkrātajiem dokumentiem, attēliem, muzeju priekšmetiem, gleznām, skaņu un video ierakstiem u. c.

Bibliotēkas ir digitalizējušas materiālu kopu “Preiļu novada kultūrvēsturiskais mantojums” no bibliotēku un sadarbības partneru kolekcijām. Saturs nepārtraukti tiks papildināts, bet materiāli jau šobrīd ir pieejami tiešsaistē, nodrošinot ērtu piekļuvi visiem interesentiem.

Kas meklē, tas Digitālajā bibliotēkā atrod atbildes par jebkuru tēmu vairāk nekā

3,8 miljonu digitālo vienību saturā. Ieskaties bibliotēku veidotajās kolekcijās, kas aizved tuvāk ikdienas dzīves notikumiem vai:

- Digitālās bibliotēkas sadaļā “Kolekcijas” (zemāk) atrodi “Preiļu novada kultūrvēsturiskais mantojums”
- Digitālās bibliotēkas izvērstās meklēšanas filtrā “Tips” atzīmē “Digitālās bibliotēkas kolekcija” un atrodi “Preiļu novada kultūrvēsturiskais mantojums”

Preiļu Galvenā bibliotēka aicina iedzīvotājus iesaistīties kolekcijas veidošanā un dalīties ar personīgajiem materiāliem kādā no tuvākajām bibliotēkām (tie tiks noskenēti un atgriezti īpašniekam).

Informāciju sagatavoja
Preiļu Galvenās bibliotēkas
metodiķe Egija Aleksejeva

Avots: Preiļu Novada Vēstis

Datums: 09-2024

Puikules bibliotēkas cītīgākie lasītāji devās ekskursijā

Puikules bibliotēkā no jūnija līdz augustam norisinājās vasaras izaicinājums *Izlasī mākonī*. Tā galvenais uzdevums ir izlasīt vairākas grāmatas, kas atbilst noteiktai pazīmei. Šoreiz bija jāatrod un jāizlasa šīs grāmatas: vienas nosaukumam vajadzēja sākties ar lasītāja vārda pirmo burtu, citai bija jābūt latviešu autora sarakstītai, tāpat vajadzēja iepazīt pasaku, kā arī atrast grāmatu, kuras nosaukumā ietverta kāda dabas parādība. Vēl bija jālasa grāmata, uz kuras vāka ir dzīvnieks un kuras nosaukumā iekļauti vismaz trīs vārdi. Skolēnu rudens brīvlaikā aktīvākie lasītāji jeb izaicinājuma uzvarētāji, kuru vidū bija gan skolēni, gan pieaugušie, balvā par labi padarītu darbu varēja doties piedzīvojumiem bagātā ekskursijā uz Rīgu un apmeklēt vairākas ievērojamas vietas un gūt vērtīgas zināšanas.

Ekskursanti apmeklēja Latvijas Nacionālo bibliotēku. – Tur izaicinājuma dalībnieki uzzināja par bibliotēkas vēsturi, grāmatu kolekcijām un tās misiju kultūras un izglītības jomā, – pastāstīja Puikules bibliotēkas galvenā bibliotekāre Inga Indriksone. Pēcāk ceļš veda uz Latvijas Dzelzceļa muzeju, kur varēja aplūkot dzelzceļa

attīstības vēsturi, senās lokomotīves, dažādos vagonus un iejusties braucēju lomā. Apmeklējums rosināja interesi par transporta attīstību Latvijā.

Ar emocijām piepildītās dienas izskaņā lasītāji devās uz Saulkrastu Balto kāpu, kur baudīja svaigu gaisu un dabas burvību. – Ekskursija bija īpaša balva par aktīvu dalību ne tikai izaicinājumā «Izlasī mā-

koni», bet arī citos bibliotēkas lasīšanas pasākumos – Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā, kā arī vispār cītīgākajiem lasītājiem, – atklāja I. Indriksone. Todien visi mājās pārradās priecīgi un iedvesmoti turpināt lasīt un atklāt jaunus apvēršņus ar grāmatu palīdzību.

Fanija ROMEIKO
Puikules bibliotēkas albuma foto

Puikules bibliotēkas čaklākie lasītāji kopā ar galveno bibliotekāri Ingu Indriksoni (1. rindā trešā no kreisās) pie Latvijas Nacionālās bibliotēkas

Avots: Auseklis

Datums: 29-10-2024

Baltijas Asamblejas medaļu saņem Venta Kocere

17. oktobrī svinīgā ceremonijā Viļņā Lietuvas Prezidenta pilī Baltijas Asamblejas medaļu par nopelniem sadarbībā starp Baltijas valstīm saņēma mūsu novadniece Latvijas Zinātņu akadēmijas Goda doktore, Latvijas Universitātes Akadēmiskās bibliotēkas direktore Venta Kocere.

Pasākumā tika pasniegtas Baltijas Asamblejas medaļas par īpašiem nopelniem Baltijas valstu vienotības stiprināšanā un sadarbības veicināšanā. Ar medaļu tika apbalvots Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis, kurš aizstāv brīvās pasaules un humānās vērtības, apturot Krieviju kaujas laukā un atņemot okupētās teritorijas. Apbalvošanas ceremonijā tika uzsvērti viņa nopelni cīņā par brīvību un neatka-

rību, kas ir arī cīņa par Baltijas valstu un Eiropas brīvību. Tāpat medaļa piešķirta Eiropas Komisijas prezidentei Ursulai fon der Leienai par nopelniem cīņā par brīvību, Eiropas vērtībām un Eiropas vienotību, kā arī bijušajam NATO ģenerālsekretāram Jensam Stoltenbergam par spēcīgu līderību cīņā par Ukrainas brīvību.

Svinīgajā ceremonijā medaļu pasniedza arī Latvijas Republikas Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājam Raimondam Bergmanim par vērtīgu ieguldījumu Baltijas valstu drošības stiprināšanā. Tāpat medaļu saņēma Tartu Universitātes Medicīnas fakultātes prodekāne Ruta Kalda un igauņu rakstnieks un tulkotājs Marguss Konnula.

Kinorežisors Dāvis Šimanis saņēma balvu mākslā, kas piešķirta par starptautiski novērtēto, Berlīnes kinofestivālā apbalvoto spēlfilmu *Marijas klusums*. Filma ir Latvijas un Lietuvas kopražojums, kas augstā mākslinieciskā līmenī stāsta par visai Baltijai nozīmīgiem un liktenīgiem vēsturiskiem notikumiem.

Svinīgā balvu pasniegšanas ceremonija notika Baltijas Asamblejas 43. sesijas ieskaņā. Parlamentārieši no Latvijas, Igaunijas un Lietuvas pulcējās Viļņā, lai spriestu par reģionam būtiskiem jautājumiem un stiprinātu sadarbību starp mūsu valstīm un plašākā līmenī.

*Informāciju apkopoja
Gints ŠIMANIS*

Avots: Auseklis

Datums: 29-10-2024

Lauberes bibliotēkas projekts – ar jēgu

ANDRIS UPENIEKS

Mēdz sacīt, ka grāmata radot jēgu, bet jēga savukārt radot dzīvi. Bet var teikt arī otrādi, ka dzīve rada jēgu, bet jēga rada grāmatu. Runa arī par kultūras jēgu. Protams, vien lasītai grāmatai ir kultūras nozīme, bet tik, cik no lasītā iekritis dvēselē. Lauberes bibliotēkas vadītāja Maiga Livčāne lieliski saprot arī to, kāda jēga ir grāmatas saudzīgai glabāšanai un, ja nepieciešams, tās atjaunošanai.

Aizvadītajā piektdienā pulciņš grāmatas draugu kopā sanāca Lauberes bibliotēkā uz intriģējoša projekta «Trīmdā izdotai senai grāmatai – otru mūžu» noslēgumu. Aizsteidzoties notikumiem priekšā, bijām aculiecinieki tam, ka senai, oriģinālā rakstā iespiestai, pat gadu simteņa šķirstītai grāmatai patiešām var piešķirt otru mūžu, ko lieliski veikusi mūsu pašu Ogres novada SIA «Etnika». Paņemot rokā, var apbrīnot grāmatas restaurētāju rūpīgo darbu, kur maziņš ieplēsts lappuses stūrītis kļuvis nemanāms, bet oriģinālais laiku un laikmetu apbružātais vāks tapis kā jauns, bet no lappusēm dvēš senatnes elpa ar gluži svaigu tālo gadu klātbūtni. Vēlāk nenocietos, pierēģistrējos par bibliotēkas lasītāju un uz mājām paņēmu 78 gadus vecu mīlu un gudru valodas rokasgrāmatu «Tēvu valodas mācība», kas domāta kā «sistemātisks gramatikas un pareizrakstības kurss tautskolai», tāpat pašmācībai, bet par to vēlāk.

Līdz šai dienai nebija ienācis prātā, ka Lauberes bibliotēkā ir arī Grāmatu klēts, kurā glabājas vērtīgas klaida latviešu izdotās grāmatas.

Turpinājums 6. lpp.

Lauberes bibliotēkas projekts – ar jēgu

Sākums 1. lpp.

Tātad tai ir sava vēsture, kas ietilpst arī īstenotajā projekta saturā un saistās ar Viļa Miķelsona (1918.–2014.) vārdu. Vilis dzimis Mārcienā, bet skolas gados dzīvojis Lauberē. Otrā pasaules kara beigās, Latvijā ienākot padomju karaspēkam un otrreiz okupējot mūsu zemi, Vilis Miķelsons bijis spiests pamest dzimteni un tēva mājas «Boķus» Lauberē. Nokļuvis bēgļu nometnēs Vācijā, 1951. gadā izceļojis uz ASV – Kalamazū, kur jau no paša sākuma latviešu aptvēruši, ka viņiem ne tikai jāveicina romses savā starpā, bet aktīvi jāveido kontakti ar amerikāņu sabiedrību – gan lai radītu apziņu par Latvijas okupāciju, gan lai iepazīstinātu ar latviešiem kā tautu, lai tie tiktu pieņemti un respektēti Kalamazū. Vilis Miķelsons bijis arī Latviešu biedrības priekšsēdētājs, Amerikas latviešu apvienības vicepriekšsēdētājs, darbojies Latviešu preses biedrības valdē, rakstījis latviešu laikrakstiem. 1955. gadā, kad latvieši Kalamazū nolēma iekārtot latviešu valodā izdotu grāmatu bibliotēku, tapa arī pirmā Grāmatu klēts, kuras iniciatoru vīdū bijis arī Vilis Miķelsons. Pēc emigrācijas Vilis pirmo reizi atbrauca uz savu dzimto Latviju, dzimto Lauberi, apmeklējot arī kultūras namu. Jau 1991. gadā no Kalamazū atceļoja pirmais grāmatu sūtījums, un tā dzima pirmā Grāmatu klēts: latvietis taču starp graudiem, miltiem, audumiem arī citu vērtīgo ir glabājis klēts apcirķos. Pateicoties Vilim Miķelsonam un vairākiem šimtiem ārzemēs dzīvojošo klaida latviešu (nu neiet pie sirds tā «diaspora») sūtījumiem, Lauberē glabājas visu trīmdas apgādu («Daugava», «Imanta», «Latvju Grāmata», «Grāmatu Draugs», «Tilts», «Sēlga», «Astra» u. c.) izdotā trīmdas rakstnieku oriģināl-literatūra un tulkojumi latviešu valodā, trīmdas vēsturnieku darbi, vesels pulks autoru – Adamsons, Aisters, Akurāters, Andersone, Janovskis, Janševskis, Jaunsudrabiņš, Klīdzējs, Mauriņa, Rutku Tēvs, Poruks, Rainis, Rozītis, Saulietis, Skuja, Veselis, Zālīte un vēl, un vēl...

Kas notiek ar Lauberes Grāmatu klēti? Projektā lasāms: «Ar Ogres novada domes lēmumu Nr. 19, 2015. gada 17. decembrī «Grāmatu klēts» nodota Lauberes pagasta pārvaldes valdījumā un Lauberes pagasta bibliotēkai tā jāsiglabā kā atsevišķa vienība, nodrošinot brīvu pieejamību apmeklētājiem iestādes darba laikā. Iestādes budžets plānojas iepriekšējo gadu līmenī, tādēļ, lai apsaimeņotu šo vērtīgo kultūras mantojumu, ir jāmeklē arī citi risinājumi papildu līdzekļu pie-

Projekta noslēguma sirsniņa sadraudzībā

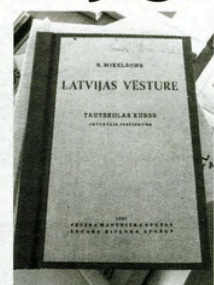
Daces dziedājumā nejt spēju robežu

Maiga runā vienkārši un aizkustinoši

kasgrāmatu, ko varētu nodrukāt bez «cikām, cakām», digitāliem raubieniem un bez mākslīgiem valodnieciskiem mežģīļumiem. Tāda būtu pieejama ikvienam, arī vidusskolēnam, studentam, žurnālistam, politiķim, valstsvīram, lai tā būtu parocīga un nodēriģa. Arī lai viegli varētu saprast gramatiku un kaut cik bagātīnātu valodas nabadzību ar visām svešu mēļu krollībām un pašu radītiem komiskiem, pārgudriem vārdu darinājumiem, kas nereti liek dusmoties – ar tādu valodas izstrādājumu tu neesi latvietis! Bezgaumīgā kompetenču izglītība atstājusi bērnu bez grāmatas un bez kompetences. Bet te uz galda jaukā, dzīvā un vienkāršā valodā tautskolas kurss plāna grāmatīņa «Latvijas vēsture», ko iemācoties pamatīgi, ikviens varētu teikt: es labi zinu savas valsts vēsturi no senākajiem laikiem līdz mūsdienām. Jo... – maz ir daudz. Te plāna «Jauno laiku vēsture» vidusskolām, te plānīņa 4. klasei domātā «Dzimtenes mācība»...

Silti ap sirdi, jo piedomāts, lai notikums iespiestos atmiņā. Vienkāršiem, aizkustinošiem vārdiem runā Maiga Livčāne,

Grāmata otrajam mūžam gatava

par atjaunotajām grāmatām bieži sakot: patikami paņemt rokā... Arī kādu sējumu no galdā paceļot, rokās, pirksti no skar it kā vāri, kā kautrīgi – ar cieņu pret pašas padarīto darbu, grāmatu, autoru un saturu. Jau projektā iestrādāta vajadzīgā sirds lieta, jo noslēguma stunda paredzēta mūsu novada dziesminieces Daces Priedoliņas uzstāšanās. Kādu laiku nebiju Daci dzirdējis un jau pirmajā dziesmā ar pirmajiem taktim klusi uzgavēļu, kā viņa ir augusti. It kā jau nav liela māksla izdziedāt katrā vārda saturu, romantisku liksmi, nedaudz slēptu smeldzi, ko prasa dziesmas dvēselīte. Izdziedāt tā, lai klausītājs nejustu ne dziesmas, ne pašas mākslinieces spēju robežu, ar ģitāru pavadot liegi un melodiski. Līdzīga jušana gaumīgi pieļiapa arī publikai, kas vairākas dziesmas dziedāja līdz. Par tādu klusu «filosofēšanu» trāpa man pašam. Pēkšņi Dace ierunājas, ka dažām dziesmām viņai līdzīgs speciāls marakss (ar grubalīšiem pildīts sitamais instruments), ko gribētu uzticēt kādam muzikantam, zīmīgu skatienu raidot muzikanta virzienā. Sakautrējos, bet kur tu spruksi? Tad nu muzicējam divtā. Labi vien bija: vēlāk bālsis no malas drošināja, ka «ansambļis» uz goda... Runā Maiga, un runā arī Liene, kas pirmo mūža daļu nodzīvojis Kanādā, bet kopš 1990. gada atgrieziesies Latvijā, un liktenīgas sagādāšanās dēļ viņas vīra tēvs izrādījies lauberietis... Kanādā mamma ļoti gādājusi, lai mājās būtu latviešu grāmatas, arī saronājušies tikai latviski. Ieklausijos Lienē: cik laba, skaidra, ar tālānu latvju valodai Liekas, kas tur liels? Nē, arī tas piedien pie jaukā svētbrīža! Vietējie un viesi, kolēģi pateicas ar ziediem un vārdiem: visa pamatā ir Maigas uzņēmība, enerģija un sirdsdarbs. Arī jaukajam, siltajam pienāk atvadas. Sakām uz redzēšanos: galu galā pēc piederības jāatgādā Grāmatu klēts jaunā lasītāja pirmā grāmata – «Tēvu valodas mācība». ●

Avots: Ogres Vēstis Visiem

Datums: 29-10-2024

Gulbenē — viens no veiksmīgākajiem ES informācijas punktiem

Novērtē "Europe Direct" centra darbību Gulbenē

Šonedēļ Gulbeni apmeklēja Eiropas Komisijas (EK) pārstāvniecības vadītāja Zane Petre un pārstāvniecības darbinieki, lai apmeklētu "Europe Direct" centru Gulbenes novada bibliotēkā, kā arī lai iepazītos ar Gulbenes novada pašvaldības realizētajiem aktuālajiem projektiem.

Delegācija pirms tam arī apmeklēja Ernsta Glika Alūksnes Valsts ģimnāziju, bāniņa staciju, tikās ar Alūksnes novada pašvaldības pārstāvjiem, bet Gulbenes novadā apmeklēja Stāmerienas pili, kā arī Gulbenes novada bibliotēku, kur iepazīnās ar "Europe Direct" centra darbību.

Uzņēmuma "Carbon Les Future" vadītājs Aigars Jačuks pastāstīja par augu audzēšanas konteineru Gulbenes centrālajā skvērā, savukārt Gulbenes novada pašvaldības vadība iepazīstināja ar Gulbišu parka projekta realizācijas gaitu.

Nobeigumā notika tikšanās ar Gulbenes novada pašvaldības pārstāvjiem, lai pārrunātu Eiropas Savienības (ES) projektu gaitu, problēmas un ieceres, kā arī citus aktuālos jautājumus kā drošība, ES ārējās robežas. EK pārstāvniecības

vadītāja iepazīstināja ar jaunās EK prioritātēm nākamgad.

Gulbenes novada bibliotēka kopā ar Alūksnes un Madonas novadu bibliotēkām darbojas projektā par "Europe Direct" centru darbību. "Europe Direct" centri darbojas EK pārstāvniecības pāraudzībā, un Latvijā tādi ir astoņi.

"Europe Direct" centra Gulbenē koordinatore Indra Logina informē, ka "Europe Direct" centru, kurš atrodas bibliotēkas informācijas centrā, ikdienā apmeklē aptuveni 45-50 apmeklētāji.

"Iedzīvotājiem sniedzam informāciju, dažādas uzziņas par ES jomām, kā arī sniedzam praktisku palīdzību, piemēram, izmantot dažādus interneta resursus, palīdzam nokārtot Eiropas veselības apdrošināšanas kartes (EVAK) un citu. Darbojamies uz esošās bibliotēkas bāzes un resursiem, kas ir liels ieguvums projekta realizācijā un arī centra pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā iedzīvotājiem. Esam atvērti un brīvi pieejami ikvienam," pauž I.Logina.

Viņa uzsver, ka centrā iegriežas ne tikai novada cilvēki, bet arī studenti no citiem novadiem. "Pie mums bieži nāk arī skolēnu grupas, un piedāvājam stundas skolēniem

GULBENĒ viesojās Eiropas Komisijas pārstāvniecības vadītāja Zane Petre (no kreisās), kura iegriežas arī Gulbenes "Europe Direct" centrā, lai ar centra koordinatori Indru Loginu apspriestu centra darbību un to, cik aktīvi to izmanto iedzīvotāji.

FOTO: DIĀNA LOZKO

no 6. līdz 12.klasei par ES tēmām," stāsta I.Logina.

"Europe Direct" Gulbenē organizē arī izglītojošus seminārus pedagogiem, uzņēmējiem, citiem interesentiem par aktuālām tēmām.

"Europe Direct" ir EK izvei-

dots informācijas centru tīkls, kas darbojas visās ES dalībvalstīs, lai sniegtu bezmaksas informāciju ikvienam iedzīvotājam par ES darbības jomām, kā arī aicinātu ikvienu iesaistīties ES notiekošajos procesos un izmantot iespējas, ko sniedz

dalība ES. Savukārt EK ar "Europe Direct" centru palīdzību ir iespēja uzzināt, ko par ES zina un domā iedzīvotāji reģionos. ■

— Diāna Lozko

Avots: Dzirkstele

Datums: 01-11-2024

Lubānas bibliotēkas simtā gadadiena

LUBĀNĀ

ZANE BIKOVSKA

19. oktobrī Lubānas pilsētas bibliotēkā norisinājās pasākums par godu bibliotēkas simtgadei – „Ar saknēm Lubānā, ar zariem pasaulē”. Pasākumu apmeklēja un vienuviet tikās lasītāji, bijušie bibliotekāri un citi svētku viesi.

Lubānas pilsētas bibliotekāre Inguna Kaņepone izstaigā arī tālākas pagātnes takas, pastāstot nedaudz par bibliotēkas vēsturi: – Pirmās liecības par publiskās bibliotēkas izveidi mēs esam atraduši 1924. gada 15. februāra “Valdības Vēstnesī”, kur kultūras fonda domes sēdes lēmumā ir teikts, ka dome nolemj izsniegt pabalstus lauku biedrībām, tai skaitā arī Lubānas patērētāju biedrībai „Vienība” bibliotēkas telpu iekārtošanai – 600 latu. Biedrība no pagasta iznomā ēku (tagadējo ugunsdzēsēju depo) uz desmit gadiem un ierīko tur veikalu, kā arī bibliotēku. Tā paša gada jūnijā dome piešķir arī vienu grāmatu komplektu jaunizveidotajai bibliotēkai, kas ir vairāk nekā 550 sējumi. Tomēr to nevar atļauties lasīt visi, jo dome no katra lasītāja prasa desmit latu drošības naudu, baidoties, ka grāmatas var neatdot atpakaļ. Vairums lasītāju ir mazturīgi un grāmatas daudz nelasa, taču pēc gada viss mainās – ir jau astoņdesmit lasītāji. Bibliotēka ir atvērta katru dienu, un tagad – pēc simts gadiem – Lubānas bibliotēkas krājumā ir vairāk nekā 22 000 grāmatu un reģistrēti 662 lietotāji.

Inguna uzsver, ka bibliotēka nav tikai grāmatu un žurnālu lasīšanas un interneta izmantošanas vieta – tā ir arī tikšanās vieta. Šajā svētku reizē ciemos ieradās gan tuvāki, gan tālāki viesi, ar kuriem pasākuma apmeklētāji tika iepazīstināti tuvāk. Liels prieks bijis redzēt Agitu Kalniņu, Baibu Melnaci un Uģi Mihelsonu – bijušos lubāniešus, kuri šobrīd savu dzīvi vada citviet. Viņi stāstīja, kādu atceras bibliotēku un bibliotekārus, iepazīstināja ar savu nodarbošanos un to, ko iesaka no bibliotēkas krājuma, balstoties uz savām interesēm.

– Viņi visi savulaik ir bijuši mūsu lasītāji. Speciāli aicinājām

uz tikšanos dažādu vecumu, dzimumu un profesiju pārstāvjus. Ar muzikāliem sveicieniem ik pa laikam mūs priecēja Degumnieku meitenes – Ineta Strode un Gunta Gabranova. Cilvēkiem ļoti patika, kopā būšana izdevās tiešām sirsnīga un jauka, un to teica arī pasākuma dalībnieki. Kopīgi meklējām atbildi uz jautājumu, kas ir bibliotēkas dvēsele, un nonācām pie secinājuma, ka tie ir bibliotekāri. Šo simts gadu laikā īsāku vai garāku laiku posmu te strādājuši daudzi. Sīki un smalki neesam izpētījuši bibliotēkas vēsturi, bet noteikti ķersimies pie šī darbiņa. Priecājami, ka mūs ar savu klātbūtni pagodināja septiņas bibliotekāres, kurām vēl ir laba veselība, un mēs viņas sveicām, uzklausot arī atmiņas par šajā darbā pavadīto laiku. Paldies vārdus saņēma arī bibliotēkas ilggadējie lasītāji un ģimenes, kurās lasīšana mantota no paaudzes paaudzē, – teic Inguna Kaņepone.

Lubānas vidusskolas skolotāja Astrīda Licite saņēma pateicību par bērnu iespējām lasīšanas veicināšanā. Arī Madonas novada bibliotēkas metodiķe Daiga Puķīte, kura dzīvo Lubānā, saņēma lielu paldies par sadarbību starpbibliotēku abonementa pakalpojumu sniegšanā. Ja lubāniešiem ievajagas kādu grāmatu, kas ir Madonas bibliotēkas krājumā, tad droši var otrā dienā vai jau tās pašas dienas vakarā to saņemt, jo Daiga, braucot mājās no darba, grāmatu atvedīs. Pasākuma noslēgumā visi vienojās kopīgā dziesmā, gaidot Lubānas puses dzejnieka Jāņa Gavara simto dzimšanas dienu. Dāvanas tika saņemtas gan no Madonas novada pašvaldības, gan Madonas novada bibliotēkas un Lubānas apvienības pārvaldes.

Inguna Kaņepone neslēpj, ka katra bibliotēkas apmeklētāja pateiktais paldies viņai un pārējām bibliotēkas darbiniecēm nozīmē ļoti daudz un motivē turpināt strādāt. Lai radītu vēl lielāku svētku sajūtu, telpas tika izrotātas ar baloniem.

Svinīgu noskaņu piešķir skaistie baloni, kas greznoja bibliotēkas ēku.
Foto no pasākuma

Sveicēju pulkā bija arī Madonas novada bibliotēkas vadītāja Imelda Saulīte un viņas vietniece Daiga Poča-Lapiņa.

Pasākuma apmeklētāji priecējās par to, cik sirsnīgs tas izdevās.

«Mēs vēlamies vietu, kur satikties!»

Niceta Anna Starina

Kaļķi ir ciems netālu no Dundagas, kur dzīvo aptuveni 150 iedzīvotāju. Lai arī kopiena ir visai maza, tomēr kopējā balss tai skaļa. Kaļķu bibliotēka ir vienīgā vieta, kur iedzīvotāji šobrīd var satikties, jo tur aizvērts arī vietējais veikals.

Talsu novadā šobrīd pārmaiņu laiks, un plānots, ka pārmaiņas skars arī bibliotēkas. «Saprotot, ka pašvaldība ir sākusī runāt par bibliotēku tīklu kopumā, vietējā kopiena vērsās Talsu novada pašvaldībā ar iesniegumu — lūgumu saglabāt Kaļķu bibliotēku.

Šobrīd Kaļķu bibliotēka ir strādājusi samazinātu darba laiku, jo iedzīvotāju skaits šeit ir salīdzinoši neliels. Iedzīvotāji lūdz, lai viņiem būtu vieta, kur satikties, apspriest dažādus jautājumus, lasīt žurnālus, grāmatas. Kaļķu iedzīvotāji grib būt kopā un attīstīties,» skaidro Talsu novada pašvaldības priekšsēdētāja vietniece Sandra Pētersone.

Elīna Lase ir Kaļķu ciema iedzīvotāja, kura pēc 10 gadu dzīves Dānijā šobrīd ar ģimeni atgriezies tēva mājās. Viņa stāsta, ka pēc bibliotēkas darba laika saīsināšanas tā divas nedēļas strādājusi vienu reizi nedēļā — laikā, kad iedzīvotāji fiziski neesot varējuši bibliotēku apmeklēt: «Pirmās divas nedēļas bibliotēkas darba laiks bija otrdienās no 14.00 līdz 15.00, taču tas laiks bija pilnībā nederīgs, jo skolēni atgriezās mājās tikai pēc 15.00, kad šeit pienāk pirmais autobuss, savukārt strādājošie šeit ir pēc 17.00.» Uzklusot iedzīvotāju ieteikumus, pašvaldība bibliotēkas darba laiku mainīja, un šobrīd tā strādā no 17.00 līdz 18.00.

Viena stunda ir par maz

Lai arī darba laiks ir mainīts, iedzīvotāji uzskata, ka ar vienu stundu ir daudz par maz. «Šobrīd bibliotēka mums ir vienu reizi nedēļā

«Es ierados, lai parādītu, ka mums nevar atņemt pēdējo! Ir jāatstāj lietas un vietas, kas šeit ir bijušas jau sākotnēji,» teic Kaļķu iedzīvotāja Kristīne Dēvita (trešā no kreisās).

uz vienu stundu, kas mūs it nemaz neapmierina. Tāpēc mēs cināmies par to, lai mums būtu vieta, kur satikties, apmainīt grāmatas ilgāk, nevis tikai vienu stundu, kas ir nepietiekami visiem,» teic Elīna Lase. «Kas ir kompromis!? Ceļi beigti, veikals slēgts, interneta nav, bibliotēku mums šobrīd dod tikai uz mazu brītiņu... Kompromisu atrast ir ļoti grūti, bet, cerams, pēc domes sēdes mēs saņemsim kādu labu ziņu. Es domāju, ka mēs noteikti atgriezīsimies pie šīs tēmas vēlreiz, jo tas nebūs tik vienkārši,» saka Kaļķu iedzīvotājs Armands Lasis.

«Šī ir vieta, kur mēs varam satikties. Agrāk tas bija veikals, bet tagad arī tas ir slēgts. Tur mēs varējām vizuāli reizi dienā saskrieties un satikt kādu, kas sen nav redzēts. Šobrīd mēs esam kļuvuši diezgan aktīvi uz pasākumiem un cenšamies domāt kaut ko, lai būtu iespējam satikties visiem kopā, kaut vai redzēt vienu otru, jo cilvēki mainās. Tāpat arī saņemot grāmatas un presi bez maksas,» dalās Kaļķu iedzīvotāja Katrīna Dēvita.

Sarunas laikā izskanēja, ka, lai uzturētu bibliotēku ir nepieciešami ap 12 000 eiro gadā, taču, ja bibliotēkai samazina darba laiku, tā tā-

pat ir jākurina, lai uzturētu telpas temperatūru atbilstoši grāmatu glabāšanai. Ir jāmeklē risinājums, taču iedzīvotāji ir optimistiski.

Iedzīvotāji jūtas uzskauti

Talsu novada pašvaldības priekšsēdētāja vietniece Sandras Pētersones, izpilddirektora vietnieces Litas Rollandes un Dundagas pagasta pārvaldes vadītāja Andra Kojro tikšanās ar Kaļķu iedzīvotājiem noritēja veiksmīgi, un, šķiet, risinājums ir rasts. «Mēs šodien jutāmies uzskauti. Man šķita, ka deputāti saprot mūsu sāpi — ka mums nepietiek ar vienu stundu. Mums šobrīd dod cerību, ka bibliotēka būs pieejama ilgāk, tāpēc, mūsu prāt, mēs esam uzskauti,» bilst E. Lase.

«Pirms tam es varbūt tā nepievērsu uzmanību, bet šobrīd man šķiet, ka šādas satikšanās reizes ir svarīgas, jo, ja mēs nebūtu pievērsuši tam uzmanību, tad tas būtu bijis viens moments un šīs bibliotēkas vairs nebūtu. Tagad, ja mēs pievērsām deputātu uzmanību, šķiet tikai loģiski, ka viņiem vajadzētu atsaukties un sadzirdēt, cik mums tas ir svarīgi. Mūsu pašu nodokļi jau iet visam kopīgajam budžetam

Tikšanās ar Kaļķu iedzīvotājiem noritēja veiksmīgi, un, šķiet, risinājums ir rasts. Attēlā izpilddirektora vietniece Lita Rollande (pirma no labās) un Dundagas pagasta pārvaldes vadītājs Andris Kojro. Girta Greneviča foto

klāt. Nav jau tikai tā, ka viss nāk no pašvaldības vien,» tā K. Dēvita.

Arī Talsu novada pašvaldības pārstāvji atzīst, ka saruna aizritējusi veiksmīgi un risinājumi noteikti būs. «Mēs šajā tikšanās reizē apspriedām dažādus iespējamos risinājumus, un iedzīvotāji izteica savas vēlnes. Savukārt mēs no savas puses domāsim par to, kā varam būt elastīgi un nākt iedzīvotājiem pretī, lai realizētu šīs vēlnes. Ņemot vērā to, ka iedzīvotāji nebija dusmīgi vai neapmierināti sarunas noslēgumā, es gribētu teikt, ka mēs viens otru tiešām sadzirdējām un tagad varam meklēt labākos risinājumus. Svarīgi ir arī iedzīvotājiem noformulēt, ko tad viņi patiesi vēlas un kādā veidā mēs to varam realizēt. Šīs formāts, ka uz tikšanos ierodas viena ciema iedzīvotāji, ir saprotamāks, jo jautājumi uzreiz ir konkrēti, līdz ar to arī atbildes nav vispārinātas, bet mēs apspriežam konkrētas lietas un meklējam risinājumus,» teic S. Pētersone.

Cerība uz visiem pieņemamu lēmumu

Iedzīvotāji arī satraucas par to, ka viņiem vairs nebūs iespēja organizēt dažādus vietējos pa-

sākumus. «Aktīvāk mēs šeit sākam darboties kopš Lieldienām. Mums bija ļoti aktīva bibliotēkārē un pēc vienas sanāksmes kopā, nolēmām, ka mums nepieciešami pasākumi. Mums bija Ģimenes diena, kad mēs visi gājām uz pilskalnu pārgājienā, izstaigājām gravas un apskatījām mūsu vērtības. Mēs domājam, ka arī turpināsim tādā pašā veidā tālāk, bet tagad īsti nezinām, kas notiks tālāk, jo iepriekšējā bibliotēkārē mums vairs nebūs. Ja būtu pakalpojums un bibliotēkāršs, tad viņam būtu jāveido arī pasākumi. Un tāda veidā mēs arī nosargātu šīs kopienas vērtību. Tādā gadījumā mums nebūtu jādomā alternatīva, veidojot biedrību vai ko citu, lai mēs varētu organizēt kopā sanāksmas pasākumus,» pauz E. Lase.

Par Kaļķu bibliotēkas likteni deputāti lems domes sēdē, taču šķiet, ka tikšanās ar pašvaldības pārstāvjiem radījusi sirdsmieru. «Pateikt, ka bibliotēka vispār šeit nebūs, mēs nevaram. Šobrīd mēs esam kā ziņneši domes deputātiem, runājot par to, ko iedzīvotāji vēlas, un es ļoti ceru, ka kopā mēs pieņemsim pareizos lēmumus,» tā Sandra Pētersone. ■

Avots: Talsu Vēstis

Datums: 11-10-2024

Ceļš uz Ērgemes bibliotēku – labi zināms un iecienīts

Pēc vairākām reorganizācijām Ērgemes pagastā apmeklētājiem triju bibliotēku vietā vairs ir pieejama tikai viena – pašā pagasta centrā – Ērgemē. Tā ir vieta, kur var ne tikai apmainīt grāmatas, izlasīt jaunākos preses izdevumus un žurnālus, bet arī satikties radošās nodarbībās un pasākumos.

Afiša vēsta, ka šo trešdien, 30. oktobrī, pulksten 10 bibliotēkā notiks radošā nodarbība "Grozīņu pišana no papīra". To vadīs pagasta iedzīvotāja un prasmīga rokdarbniece Antonija Sula. Bibliotēkas vadītāja Līga Kondratjeva stāsta: "Viņai izdodas skaisti darbi. Mums rādīja, un visiem iepatikās. Mēs arī gribam visi iemācīties pīt no papīra." Bibliotēkārē atklāj, ka uz nodar-

bībām parasti ierodas ap 20 interesentu.

"Varu tikai priecāties, ka cilvēki ir atraduši ceļu uz bibliotēku. Visiem ir iepatikušās mūsu tikšanās reizes, jo pagasta ļaudim ir nepieciešama vieta, kur patīt kopā, satikties un socializēties. Viņiem bibliotēkā patīk ne tikai darboties, bet arī kopā padzert tēju un aprunāties. Novada pašvaldība neliedz

transportu, lai uz bibliotēkas pasākumiem varētu ierasties arī Turnas un Omuļu iedzīvotāji. Arī senioriem, kuri dzīvo Ērgemē, bet veselība dēļ nevar atnākt līdz bibliotēkai, aizbraucam pakal. Ikdienā lauku cilvēkus jau ir diezgan sarežģīti dabūt laukā no mājās, bet bibliotēkas pasākumi ir iecienīti," atzīst L. Kondratjeva. ■

— Inga Karpova

Avots: Ziemeļlatvija

Datums: 29-10-2024

Viļķenē atkal tiekas grāmatmīļi

Viļķenes Grāmatmīļu klubīnā ik reizi uz sarunu tiekas aptuveni 10 entuziastu, lai dažādas tēmas sasaistītu ar literatūru un par tām aprunātos

22. oktobrī pirmo reizi rudenī satikās Viļķenes Grāmatmīļu klubīna dalībnieki. Ideju par tā izveidi gada ieskaņā īstenoja bibliotekāre Mārīte Purmale. Pēc vasaras sezonas interesenti sapulcējās, lai atcerētos dzīvi padomju laikos, un nekautrējās dalīties savos pieredzes stāstos, kā arī iepazīstināja pārējos ar savu padomju laiku pūru – dokumentiem; naudu, suvenīriem un pat elektrisko mikseri *Straume*, kas darbojas joprojām. M. Purmale atklāja, ka tikšanās tēma izvēlēta, iedvesmojoties no Zanes Daudziņas jaunās grāmatas *Bērnudienas komunālijā*. Tā vēsta par autores bērnību, kas pavadīta komunālajā dzīvoklī, un savādo ikdienu, kurā nācās sadzīvot ar dažādiem ļaudīm.

Todien grāmatmīļi aplūkoja arī Viļķenes bibliotēkas krājumu. Interesi raisīja, piemē-

ram, Kristīnes Želves grāmata *Grosvaldi*. Tā vēsta Viļķenes pagasta Šķirstiņu dzirnavās dzimušā Fridriha Grosvalda – Rīgas Latviešu biedrības priekšsēdētāja – un viņa ģimenes skaudro stāstu. F. Grosvalda krāšņais astoņu istabu dzīvoklis Rīgā pēc padomju okupācijas pārvērsts par nevīžīgu mitekli, kur mājāja 17 īrnieku. Unikāla bibliotēkas krājumā ir Inta Baltarāja (īstajā vārdā Ēvalda Valtera) grāmata *Rusiāde*, kas pirmo reizi publicēta Stokholmā 1956. gadā.

Aplūkot arī mēneša jaunu literatūrā, kas ir otrs tikšanās mērķis. M. Purmale piebilda, ka klubīnš ir laba iespēja satikties un diskutēt par dažādām tēmām. Pavisam nesen iedibinātais, šķiet būs aktuāls arī turpmāk.

Fanija ROMEIKO
Mārītes PURMALES foto

Lasa kriminālromānus un latviešu autorus

„Ar grāmatām ir tā – cik cilvēku, tik vēlmju,” saka Gudenieku un Basu bibliotekāre Anita Dreijere.

Vairāk lasītāju esot Basos – tur pārsvarā nākot sievietes, un gan grāmatu, gan žurnālu izsniegts vairāk. Te bibliotēka atvērta otrdienās un piektdienās. Gudeniekos esot arī kādi lasītāji vīrieši, un te var nākt pirmdienās, trešdienās un ceturtdienās. Jauniešus gan neizdodoties ieinteresēt. No žurnāliem cilvēki vairāk ņemot *Privāto Dzīvi*, *Kas Jauns*, *Praktisko Latvieti*, *Ievu*, *Ievas Stāstus*. Daudzus interesē žurnāls *Latvijas Noklusētā Pagātne*. Daudzi lasot latviešu rakstnieku darbus. Ļoti iecienīta ir sērija *Vakara romāns*.

„Katru mēnesi grāmatas neiepērku, jo budžets ir diezgan mazs. Bet ik pēc pāris mēnešiem nopērku gan Gudeniekiem, gan Basiem un pēc laika aizvedu no vienas bibliotēku uz otru. Novembrī gaidāmi populāru rakstnieku darbi: jaunais Jusi Adlera-Olsena kriminālromāns, Dāvida Lāgerkranca romāns *Atmiņa*. Vēl lasa Romijas Felkas darbus, Kostello Metjū romānus, kā *Čeringemas mistērijas*. Daudzi gaida arī latviešu rakstnieces Daces Judinas grāmatas.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Harija Potera ballīte – piedzīvojums, grāmatas varoņa iepazīšana

Trešdienas pēcpusdienā jau Halovīna noskaņās Cēsu Centrālajā bibliotēkā notika Harija Potera ballīte. Tai bija dots atbilstīgs un vilinošs nosaukums "Midzeņos".

SARMĪTE FELDMANE,
teksts un foto

Kad "Druva" ieradās, bibliotēkas Bērnu nodaļā dažāda vecuma bērni, arī pirmsskolēni, vecāku mudināti, risināja uzdevumus, zīmēja, spēlēja spēles, krāsoja, minēja un sacentās gudrībā. Ļoti daudzi ballītes dalībnieki, arī vecāki, bija ģerbusies atbilstoši Harija Potera grāmatu notikumu gaisotnei.

Elīna Andersone uz ballīti bija atvedusi meitu Beatrisi. "Saprotu Harija Potera kultu, grāmatas un filmas par viņu rosina iztēli," vērtēja mamma, bet Beatrise uzvēra, ka Harijs ir jauks puika, ar kuru gribētu draudzēties. Pati sev gribētu neredzamo plivuru.

Samuels un Sāra cītīgi krāsoja elfu zeķes. "Dēlam ļoti patīk filmas par Poteru, drīz arī lasīs grāmatas," bilda mamma Baiba Auniņa.

Ballītes viesi varēja paciemoties sešos midzeņos, katrā gaidīja kāds pārsteigums un uzdevums, ko deva no grāmatām par Hariju Poteru izkāpušie tēli. Bērni trokšņaini skraidīja no viena burvja pie nākamā, lai izpildītu visus uzdevumus un nopelnītu kādu našķi. Pie stingrās Profesores Pauls Linde, Rūdolfs Dambis un Miks Gaidabura nedaudz apmulsuši, jo

♦FOTO PIEMIŅAI. Laine Birkerte-Mihailova ar dēlu Adrianu un Anna Vērpele viesojas foto midzenī.

burve prasa atpazīt dažādus augus. Kāda mamma garāmejojot pasaka priekšā, norādot uz kakpēdīņu. Cita burve, ja vien proti sarindot izdošanas kārtībā visas grāmatas par Hariju Poteru, apvelta ar istām burvju gudrībām.

Harija Potera ballīte ir bibliogrāfes Laines Birkertes-Mihailovas ideja. Viņa ir Harija Potera fane. Laine pastāsta, ka tik daudz pazīstamo varoni iepazīsusi, kad pašai jau bija gadi 30. "Strādāju skolā, un rīkojām pasākumu par Hariju Poetru, bija vien grāmatas jāizlasa. Nu jau visas esmu izlasījusi trīs reizes, filmas piekto rudenī skatāmiem visa ģimene," atklāja cēsniiece un piebilda, ka daudziem grāmatas un filmas par Hariju Poteru saistās ar Ziemassvētkiem, viņai ar Halovīnu.

Ballītes sarīkošanā iesaistījās ne tikai bibliotekāres, arī palīgi – cītīgi lasītājas - Rebeka Šuksta, Herta Barisa un Eliza Vasmane.

Cēsniēku interese par mistikas apvīto ballīti bibliotēkā bija pārsteidzoši liela. Dažs mazais ballē-

tājs atzina, ka atnācis, jo gribējis uzzināt, ko tādā ballītē dara, cits jau skaidri zinājis, kas varētu būt, un, ja ir pieminēts Harijs Poters, vienmēr piedalās.

"Pirms ballītes vairāki vecāki zvanīja, atgādināja, ka darba dienas pēcpusdienā bērni ir pulciņos, nodarbībās. Protams, ne jau visi. Domājām, atnāks 20, būs plaši, kur darboties. Pārsteigums bija ļoti liels. Aktivitātēs piedalījās 90. Daudziem līdzī bija vecāki. Ne bija jābrīnās, ka telpās nevarēja apgriezties. Tik daudz bērnu ar vecākiem sanāk uz bērnu rītiem, kas notiek brīvdienās," pēc ballītes pastāstīja bibliotēkas Bērnu nodaļas vadītāja Inta Zaksa un vērtēja: "Harijs kā jau burvis ir nemirstīgs, par viņu fano dažādas paaudzes. Bērni zina grāmatas tēlus, aprakstītos notikumus."

Grāmatas par Hariju Poteru nestāv bibliotēkas plauktos. Ne jau tās vienīgās. "Esam lepnī par jauno lasītāju saimi, cītīgajiem bibliotēkas apmeklētājiem," sacīja I.Zaksa. □

♦VISS LABI. Trilonija jeb Inta Zaksa ikvienam kristāla lodē paredzēja spožu nākotni.

♦VISIEM INTERESANTI. Samuels, Sāra un Baiba Auniņi iejūtas Harija Potera noslēpumu pasaulē.

Avots: Druva

Datums: 01-11-2024

Sapņu mednieki Salaspils novada bibliotēkā

Salaspils novada bibliotēkā 13. novembrī plkst. 18.00 ikviens laipni aicināts uz cikla "Ceļotāju stāsti" tikšanos ar tikko izdotās grāmatas "Sapņu mednieku ceļojums: pirmie soļi pasaulē" autoriem.

Alina un Jēkabs Andrušaiti ir latviešu ceļotāji, kas no darba brīvā laikā apceļojuši 60 valstis. Abu ceļojumu stāstu vēsture aizsākās ar uzvaru "National Geographic" ceļojumu stāstu konkursā, pēc kuras viņi nolēma dibināt blogu sapņu-medniece.lv.

Grāmatā "Sapņu mednieku ceļojums: pirmie soļi pasaulē" izlasāmi pāra piedzīvojumi vairāk nekā 20 valstīs – no Kirasao salām Karību jūrā līdz Palau salām Klusajā okeānā, ko papildina krāšņas fotogrāfijas. Grāmatas lappusēs var ne tikai doties līdz piedzīvojumos, bet arī ielūkoties iepriekš nepublicētos bloga tapšanas aizkuros un ceļojumu aizkulisēs.

Lasītāju atsauksmes par grāmatu:

"Tie, kas gadiem aizrautīgi seko "Sapņu mednieces" ceļojumiem un izmanto Alinas padomus, šeit atradīs dārgumus – iepriekš neatklātus stāstus. Godīgi pret sevi un pasauli tie sniedz katram pašam iespēju izlemt, kur piedalīties un kur ne, un kā attiekties pret notiekošo. Manuprāt, tas ir īpašs vērotāja talants, kas mums visiem noteikti palīdz kļūt labākiem. Un Jēkaba bildes, jā, tās ir pasakainas!" - Kristīne Rudzinska, žurnāla "Lilita" un "Lilit LOOK" galvenā redaktore, arī aizrautīga ceļotāja.

"Plaši un izjusti aprakstītas ceļojumu detaļas. Starp aprakstiem

atrodama noderīga informācija gan tiem, kuri vēl tikai sāks ceļot, gan pieredzējušiem pasaules apceļotājiem. Fotogrāfijas vizualizē aprakstīto un ļauj viegli sajust piedzīvojto. Sapņu mednieki jau no pašiem pirmsākumiem ir uzturējuši saikni ar lasītāju blogā, un to var sajust, arī lasot grāmatu. Šķirstot grāmatu, gribas pārbaudīt pases derīguma termiņu un doties kādā no aprakstītajiem ceļojumiem, lai piedzīvotu kaut kripatiņu tā visa." - Kārlis Buškevičs, fotogrāfs, ceļojumu un skaistu vietu iemūžinātājs.

Par sarniem, kas piepildās, par to medīšanu un piepildīšanu uzzināsi, atnākot uz tikšanos! Visi interešanti laipni aicināti!

Avots: Salaspils Vēstis

Datums: 25-10-2024

Valkas bibliotēka aicina uz interesantu tikšanos par rakstnieku Anšlavu Eglīti

Šo piektdien, 1. novembrī, pulksten 17 Valkas novada Centrālajā bibliotēkā ikviens interesants aicināts uz tikšanos ar teātra zinātnieci Ievu Struku un Valkas novada Zvārtavas pagasta atpūtas un sporta kompleksa "Mednieki" saimniekiem pasākumā "Par Anšlavu Eglīti, pansijām, kino un literatūru".

Valkas novada Centrālās bibliotēkas sabiedrisko attiecību speciāliste Ance Andrejeva-Empele informē, ka tikšanās laikā izskanēs stāsti par rakstnieka Anšlava Eglīša daiļradi un dzīvi, kā arī amantizati atgadījumi no mūsdienu pansiju – tūrisma mitņu ikdienas.

Latviešu rakstnieks, žurnālists un gleznotājs Anšlavs Eglītis dzimis 1906. gadā Rīgā, kur arī mācījies un strādājis, bet mūža otro pusi pavadījis izsūtījumā. Viņš ir viens no ražīgākajiem trimdas autoriem – dzīvojot ārzemēs sarakstījis ap 50 realistiskus, spraigus, kolorītus, izsmalcinātus un humoristiskus darbus. Divi no tiem ekranizēti – romāns "Homo novus" (2018) un "Pansija pili" (2024). Šo daiļdarbu pārņemšana uz ekrāniem ir nozīmīgs ieguldījums kinomākslā, līdzīgi kā Anšlava Eglīša ieguldījums kino nozares vēsturē. Dzīvojot ASV, Kalifornijā, viņš regulāri apmeklējis jaunāko filmu pirmizrādes un rakstījis recenzijas latviešu laikrakstam "Laiks". Savā dzīvē satīcis un intervējis arī mūsdienās ļabi pazīstamos ASV un Eiropas kino zvaigznes –

Tomu Krūzu, Deniju DeVito, Arnoldu Švarcenergeru un citas. Turklāt šoruden televīzijas ekrānos ir skatāma koša, dinamiskā un aizraujošā filma "Pansija pili", kas veidota pēc Anšlava Eglīša romāna motīviem.

Valkā ieradīsies un ar interesantiem tiksies teātra zinātniece un teātra kritiķe Ieva Struka. Viņa pētījusi Anšlava Eglīša dzīvi, daiļradi un attieksmi pret dzīvi un literatūru, pētījumu apkopojot autoram veltītā monogrāfijā "Par skaisto un aplamo dzīvi". Grāmatā rakstnieka personība atklāta, ielūkojoties vēstulju sarakstēs, sarunājos ar ģimenei piederīgiem cilvēkiem, uzklāstot laikabiedru atmiņas, analizējot literāros darbus. Tā vēsta par Latvijas kultūrvēsturē nozīmīgas dzimtas dzīvi – Anšlava Eglīša vecākiem, rakstnieku un mākslas teorētiķi Viktoru Eglīti un skolotāju, tulkotāju Mariju Eglīti, kā arī viņa dzīvesbiedri Veroniku Janelsiņu – māksliniecī un spilgtu personību.

A. Andrejeva-Empele stāsta, ka šajā pasākumā piedalīsies arī atpūtas un sporta kompleksa "Mednieki" saimnieki. Tā teritorijā, kas atrodas Salaiņa ezera krastā, ir tikpat plaša un vilinoša kā piedāvājumu klāsts – nakšņošana, spa, svinības, aktivitātes uz ūdens. Tur ik mēnesi notiek dažnedažādi pasākumi – kāzas, dzimšanas dienu svinības, uzņēmumu sporta spēles, orientšanās sacensības, viktorīnas. Gleznainā meža un ezera ieskaudajā kompleksā dzīvība kūsa cieņpilnā harmonijā ar dabu. Laika gaitā sa-

Anšlavs Eglītis. Fotogrāfs – nezināms.

FOTO: NO RAKSTNIECĪBAS UN MŪZIKAS MUZEJA ARHĪVA

tikti daudzi viesi, savstarpējās sarunās uzkrājot ne mazumu vērti-

gu, skaudru un komisku atziņu un atmiņu," norāda A. Andrejeva-

Empele. ☐

— Inga Karpova

Avots: Ziemeļlatvija

Datums: 29-10-2024

Īvnieki: bibliotēka nav tikai grāmatu izsniegšanas punkts

Aizvadīta «Talsu Vēstu» viesošanās Īves bibliotēkā

Klusībā cerēju, ka uz tikšanos Īves bibliotēkā būs atnākuši vismaz trīs iedzīvotāji, bet preti mūs sagaidīja padsmīti aktīvu lasītāju pulks. No profesijas neaizbēgsi — drīz vien iztaujājām sanākušos par viņiem aktuālo, noskaidrojot, ka vislielākās bažas par Īves bibliotēkas likteni.

Terēzes Matisones foto

Paula Kārkluvalka

Tuvojoties Tiņģeres pils durvīm, preti spīd koši dzeltenīgi zaļa pasta kastīte. Vai tajās pastnieks ieliek «Talsu Vēstis», kas domātas bibliotēkai? Nodomāju, ka tas būs pirmais, ko pajautāšu, satiekot Īves bibliotēkas vadītāju Guntru Grinbergu. Cik gan skaisti, ka laikrakstu ved uz adresi ar tik aristokrātisku nosaukumu — «Pils».

Pulkstenis ir divi ceturtdienā. Brīdis Lasītāju klubiņa kārtējai sanākšanai. Šajā reizē, pirms jaunākas literatūras iepazīšanas, man un kolēģei Sanitai Liepiņai ir iespēja pastāstīt par darbu avīzē, mūsu kolektīvu, atbildēt uz jautājumiem un kārtējo reizi pārliecināties, cik dažādas ir lasītāju intereses. Kāds avīzi sāk ar līdzjūtību izlasīšanu, kāds sporta lapā meklē pazīstamas sejas, priecājas par ticības lapu, ceļojumiem, cilvēkstāstiem, rubrikām «Toreiz un tagad» un «Iela tuvplānā». Kāda no klubiņa dalībniecēm atklāj, ka laikrakstu abonē jau no 1967. gada! Kā mēs to būtu uzzinājuši, ja nebūtu atbraukuši uz šo tikšanos!

Enerģiskais dāmu pulciņš kopā sanāk jau daudzus gadus. Dzirdam atmiņu stāstu par deviņdesmito gadu sākumu, kad līdzekļu bijis ļoti maz, bet vēlme lasīt tik liela, ka visas kopā krājušas naudu, lai varētu iegādāties jaunākās grāmatas. Tās joprojām atrodamas bibliotēkas plauktos.

Lasītāju klubiņš atminas, ka

pirmā apspriestā grāmata bija rakstnieces Daces Priedes «Kamenes uz stīgām». Klubiņam īpaši palikusi atmiņā tikšanās ar rakstnieci Noru Ikstenu, kriminālromānu autoru Gunti Tāleru.

Ir skolēnu brīvlaiks,

un jaunā paaudze blakus telpā spēlējas ar *lego*, izmanto datorus un šķirsta bērnu grāmatas. Tikmēr mēs esam sasēdušas pie gara kafijas galda. Tē vietējie jūtas kā mājās — tas pat nav jāsaka. Tas jūtams kopš brīža, kad šķērsojam bibliotēkas sliksni. Tomēr to dzirdam vairākkārt, jo tiņģernieki ir satraukti par bibliotēkas nākotni. Kā tas būs, ja šis «mājas» atvērš tikai uz pāris stundām reizi nedēļā? Kā tiksīmies lasītāju klubiņā? Kur samaksāsim rēķinus? Ko darīs bērni pēc skolas? Jau aizvērtā skola, pasta nodaļa, veikals. «Ja aizvērs bibliotēku, kas būs nākamais — vai pils? Vai pašu Tiņģeri aizvērs?» Šie jautājumi paliek bez atbildes.

Īsāks darba laiks — mazāk lasītāju

«Periodikas un grāmatu izsniegums ir atkarīgs no bibliotēkas pieejamības. Jo, ja grāmata te ir, bet bibliotēka ir ciet, tad tam nav nozīmes, jo cilvēks tai netiek klāt,» teic bibliotēkas vadītāja, atklājot, ka iestādes durvis ir atvērtas arī sestdienā, kad te labprāt brīvo laiku pavada bērni. Ar jauno paaudzi kopā tiek iepazītas bērnu žūrijas grāmatas. Šo bērnu vidū ir arī bērniņi ar īpašām vajadzībām, kuriem nepieciešama atšķirīga pieeja. Guntra pastāsta, ka Īves bibliotēka aktīvi iesaistās makula-

tūras vākšanā, to nodod, preti saņemot papīru, ko tālāk var izmantot bērnu radošajiem darbiem, kas attīstīta iztēli un sīko motoriku.

Pašlaik bibliotēkā apskatāma

Sarmītes Gabulas vardiņu kolekcija un tiņģernieces Dzintras Derkevičas rokdarbu izstāde. «Cilvēkiem ir svarīgi, ka ir vieta, kur atnākt parunāties. Par savu sāpi, par savu prieku, arī izlasīt tās pašas «Talsu Vēstis», teic bibliotekāre. Kārtējais avīzes numurs bibliotēkā aktīvi tiek izmantots vismaz divas nedēļas. Raksti par Tiņģeri un tās apkārtni — glabāti vēsturei.

«Tiņģerei bibliotēka jau vairākus nekā 20 gadus ir vieta, kur nākt un socializēties, tas nav tikai grāmatu izsniegšanas punkts,» piebilst tiņģerniece Ilona. «Arī 400 cilvēki ir cilvēki. Un te brauc ne tikai Īves pagasta iedzīvotāji, arī no Valdemārpils, Ārlavas. Maina grāmatas, apmeklē pasākumus,» viņa turpina. Lielāka skaidrība par bibliotēkas nākotni būs pēc bibliotēkas vadītājas sarunas ar domes vadību.

Kriminālromāni mieram

Čaklie lasītāji atklāj, ka labi pret dažādiem uztraukumiem palīdz kriminālromāni, jo spraigie notikumi novirza domas. To paturam prātā un atvadāmies. Dodamies prom kopā ar kādu sirmu kundzi, kura atzīstas: «Es jau nemaz neesmu lasītāju klubiņā, jo, godīgi sakot — neko neredzu, nevaru vairs palasīt... Guntra man palasa priekšā!» Vai pēc šāda teikuma vispār var būt šaubu par bibliotēku nepieciešamību? ■

Pociema bibliotēkā – ikmēnēša radošā nodarbība

25. oktobrī Pociema bibliotēkā norisinājās kārtējā radošā nodarbība ar rokdarbnieci Ilzi Zaķi no Pāles pagasta. Kopīgi visi gatavojās Halovīna svētkiem, kas arī Pociema ciematiņā kļuvuši par tradīciju. I. Zaķe interesentiem iemācīja no auduma pagatavot ķirbīti, izrotātu ar lapiņām, lentītēm un pērlītēm. Nākamā nodarbība ar Ilzi notiks 22. novembrī, kad paredzēts pievērsties Ziemassvētku tēmai. Bet jau 12. novembrī bibliotēkāre Laima Bernšteina gaida vietējos uz novadpētniecības klubu.

Avots: Auseklis

Datums: 30-10-2024

SAC “Aglona” klienti piedalās Dzejas dienās Kastīres bibliotēkā

Sociālās aprūpes centra “Aglona” klienti devās izbraucienā uz Kastīres bibliotēku, lai piedalītos Dzejas dienu pasākumā. Pasākums norisinājās ārpus telpām, nelielā un sirsnīgā cilvēku pulkā, radot siltu un mājīgu atmosfēru. Laiks bija nedaudz apmācies, taču tas nemazināja ne pasākuma skaistumu, ne dalībnieku prieku. Tieši pretēji – šķita, ka viss, kas notika, bija pārpilns sirds siltuma.

Pasākumu ievadīja talantīgās Madaras Keivomeses uzstāšanās.

Viņas dziedājums un muzikālā prasme spēlēt dažādus instrumentus izraisīja dziļu aizkustinājumu. Daudzās dziesmas, kuras Madara izpildīja kokles pavadījumā, aizskāra klausītāju sirdis, īpaši brīdī, kad viņas balss sāka skanēt tik skaidri un maigi, ka pat saule, šķiet, izlīda no mākoņiem, lai piedalītos šajā brīnišķīgajā mirklī.

Klientiem šis brīdis bija patiesi īpašs, jo Madaras dziesmās bija dzirdamas sirdij tuvas notis. Veronika, viena no SAC “Aglona”

klientēm, sajuta īpašu saikni ar dziesmu “Skaidra volūda”, kura viņai bija īpaši mīļa. Viņa dziedāja līdzi, un viņas balsī varēja just gan pateicību, gan prieku. Šī dziesma Veronikai bija kā dvēseles dziedājums, kas piepildīja viņas sirdi ar gaišumu un dzīvības spēku.

Kad dziesmas norima, klātesošos iepriecināja divas talantīgas dzejnieces – Dzidra Stupāne un Ilona Cveka. Viņu dzejoļi bija dziļi un dzīves piepildīti. Daži lika aizdomāties

par dzīves nozīmīgākajām vērtībām un atmiņām, savukārt citi radīja smaidus un gaišas emocijas klausītāju sejās. Šie dzejoļi pieskārs ikviena dvēselei, un atmosfēra bija tik silta un patiesa, ka šķita – katrs klātesošais nonāca kādā īpašā vietā, kur laiks apstājās, ļaujot baudīt mirkli pilnībā.

Atgriežoties sociālās aprūpes centrā, klienti vēl ilgi dalījās ar pārējiem savos iespaidos. SAC “Aglona” klienti ir ļoti pateicīgi Kastīres bibliotēkas

vadītājai Silvijai Kotānei par šo neaizmirstamo iespēju piedalīties Dzejas dienās. Šis sirsnīgais un dvēseliskais pasākums bagātināja ikvienu, kurš tajā piedalījās, ļaujot izjust literatūras un mūzikas spēku, kas spēj vienot un iedvesmot.

Informāciju sagatavoja
Sociālās aprūpes centra
“Aglona”
sociālā darbiniece
Linda Skudra

Avots: Preiļu Novada Vēstis

Datums: 09-2024

Salas bibliotēkā – izstāde «Sapņu piepildījums»

Visu novembri Salas bibliotēkā būs apskatāma Astrīdas Mencendorfas gleznu izstāde.

Par sevi Astrīda teic, ka viņa ir dzimusi Sēlijā un nu atgriezusies savā dzimtajā pusē Secē, kur 24 gadus nostrādājusi par vizuālās mākslas skolotāju. Vecāki bijuši ar izteiktu darba tikumu. Izejot viesiem mūsu tautas smagajiem likteņiem, vienmēr ir spējuši saglabāt lielo mīlestību pret dabu, darbu, zirgiem.

– Tāpēc mana pamatprofesija ir saistīta ar veterinārmedicīnu, – sēcina **A. MENCENDORFA**. – Katrs dzīves posms ir likumsakarīgs, virzoties uz sapņu piepildījumu: mācības Smiltenes tehnikumā, kur satiku dzīvesbiedru Arni. Un sapnis par lielu, laimīgu ģimeni var piepildīties. Sapnis par teātri: 15 gadus esmu Seces amatierteātra vadī-

tāja. Sapnis gleznot ar īstām eļļas krāsām: satiekot savā dzīvē mākslinieci Jolantu Ābeli, arī tas ir piepildījies. «Mākslas dārzā» Jolantas vadībā kopā ar burvīgām, brīvmāksliniecēm top gleznas, notiek dvēseles dziedināšana. Sapnis – lai mani četri bērni un mazbērni būtu laimīgi! Būt laimīgai – tas ir mans šī brīža sapnis, lai spētu dot spēku, izturību saviem tuvākajiem cilvēkiem.

Aicinām visus interesentus uz izstādes atklāšanu un tikšanos ar mākslinieci **4. novembrī plkst. 14.30** Salas bibliotēkā.

Varbūt kāds no jums arī piepildīs savu sapni?

Ruta LAVRINOVIČA,
Salas bibliotēkas
vadītāja

Salaspils novada bibliotēkā apskatāma Vitauta Budreikas foto izstāde

Līdz 14. novembrim Salaspils novada bibliotēkā apskatāma Vitauta Budreikas izstāde "Piles dvēsele", kurā izstādītas sešpadsmit fotogrāfijas, kas tapušas pēdējā pusotra gada laikā.

Fotogrāfija sniedz kādu ierosmi, dod impulsu iekšējai un ārējai pasaulei. Kad nospiests fotoaparāta slēdzis un uzņemts kadrs, tiek saglabāts mirklis. Fotogrāfijas ar ūdens pilienu ietērpj to vizualizācijā, iztēlē un pārsteidz ar tik pazīstamiem objektiem un tēliem, ka brīžiem nevar saprast, kā tas iespējams? Fotogrāfija kā māksla, kā iztēle.

Vitauts Budreika par sevi stāsta: "Fotografēšana ir gan mans hobijs, gan atpūta. Var pat teikt – meditācija. Jo tad, kad skatos caur

objektīvu, domāju tikai par to, kā iekadrēt – par pārējo esmu aizmirsis. Pārsvarā fotografēju dabu – elpoju svaigu gaisu, redzu dabu un priecājos par to. Kad atbraucu mājās, apstrādāju bildes un atkal priecājos. Fotografēšana no visiem aspektiem sanāk tāda "win-win" situācija. Protams, vajag zināšanas, vajag praktizēties. Fotogrāfijā ir savi likumi – nedrīkst nefotografēt, jo zūd iemaņas. Joprojām mācos no meistariem – ejuursos, braucu ar viņiem kopā plenēros."